

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

aan Aan de minister van Financiën

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

Vaste commissie voor Financiën

Bezuidenhoutseweg 67

2594 AC Den Haag

datum 12 november 2024

betreft Vragen naar aanleiding van het verslag van de rapporteur begroting Financiën en Nationale Schuld 2025

ons kenmerk 2024Z18161/2024D43444

pagina 1/5

Geachte heer Heinen,

De vaste commissie Financiën heeft tijdens haar procedurevergadering van 12 september 2024 de leden Maatoug en Faddegon aangewezen als begrotingsrapporteurs en verzocht na de AFB een rapportage van bevindingen aan de commissie voor te leggen.

In de procedurevergadering van 7 november 2024 heeft de commissie kennisgenomen van het door de rapporteur uitgebrachte verslag van bevindingen over de begroting van uw ministerie en de aandachtspunten van de Algemene Rekenkamer bij uw begroting. De rapporteurs hebben het voorstel gedaan een aantal aandachtspunten en vragen aan u voor te leggen.

De commissie heeft ermee ingestemd de door de rapporteurs geformuleerde vragen ter beantwoording aan u voor te leggen. U treft deze vragen aan in de bijlage bij deze brief.

De commissie verzoekt u de beantwoording uiterlijk 28 november 2024 aan de Kamer te zenden.

Bij deze brengen wij u de verzoeken van de commissie over.

Hoogachtend,

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
J.M. Nijhof-Leeuw

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
A.H.M. Weeber

datum 12 november 2024

betreft Vragen naar aanleiding van het verslag van de rapporteur begroting Financiën en Nationale Schuld 2025

Vragen van rapporteurs Faddegon en Maatoug over de begroting Financiën en Nationale Schuld (IX) 2025 aan de minister van Financiën

1. Algemene conclusie

De rapporteurs concluderen op basis van hun terugkerende constatering dat uit de begroting iets niet kan worden opgemaakt en de daaruit volgende vragen voor de minister, dat de begroting van Financiën, zowel aan de inkomstenkant als de uitgavenkant, nog niet helemaal het gewenste inzicht biedt dat de Kamer nodig heeft om haar medewetgevende en controlerende taak uit te voeren. Dit klemt temeer gelet op de voorbeeldfunctie van het ministerie van Financiën ten aanzien van de begroting richting de andere ministeries.

2. Neerslag Hoofdlijnenakkoord

De rapporteurs constateren dat uit de begroting niet blijkt:

- of en zo ja voor welke activiteiten van de Wereldbank de verminderde bijdrage aan de Wereldbank – als invulling van de taakstelling 'Gerichte keuzes ontwikkelingssamenwerking' uit het HLA - gevolgen heeft;
- waar de HLA-taakstelling op inhuur van externen die oploopt tot €9 miljoen is neergeslagen;
- of de HLA-apparaatstaakstelling gedeeltelijk wordt doorverdeeld naar de uitvoeringsorganisaties, wat, zo valt te lezen in andere begrotingen, Rijksbreed afgesproken zou zijn.

Graag zou de commissie de minister vragen:

- *of en zo ja voor welke activiteiten van de Wereldbank de verminderde bijdrage aan de Wereldbank – als invulling van de taakstelling 'Gerichte keuzes ontwikkelingssamenwerking' uit het HLA - gevolgen heeft?*
- *waar de HLA-taakstelling op inhuur van externen die oploopt tot €9 miljoen is neergeslagen?*
- *of en in hoeverre de HLA-apparaatstaakstelling ook gedeeltelijk wordt doorverdeeld naar uitvoeringsorganisaties, zoals Rijksbreed afgesproken zou zijn?*

3. Doelstellingen en prestatie-indicatoren

De rapporteurs constateren:

- dat uit de begroting niet blijkt welke twee bestaande indicatoren van 'Effectief informeren' door de Belastingdienst zijn vervangen door welke nieuwe prestatie-indicator;
- dat uit de begroting niet kan worden opgemaakt of en wanneer een nulmeting wordt gedaan voor de indicator die is toegevoegd om de prestatie van de Belastingdienst ten aanzien van startende ondernemers te meten op het tussendoel 'Gemak' (p.79).

datum 12 november 2024

betreft Vragen naar aanleiding van het verslag van de rapporteur begroting Financiën en Nationale Schuld 2025

- dat de begroting geen 'krimpparagraaf' heeft waarin neerwaartse bijstellingen van ambitie kunnen worden opgenomen, terwijl een dergelijke paragraaf wel een completer inzicht zou geven;
- dat de minister ervoor kiest om de streefwaarde bij de prestatie-indicator 'Betalingsachterstand' van de Belastingdienst te verlagen, terwijl de redenen daarvoor gedeeltelijk van tijdelijke aard lijken en de streefwaarde vooralsnog slechts één jaar niet behaald is, en dat uit de begroting niet blijkt waarom de minister ervoor kiest de streefwaarde bij te stellen, in plaats van in te zetten op oplossingsrichtingen met als doel de streefwaarde in de toekomst wel weer te halen;
- dat uit de begroting lijkt te kunnen worden afgeleid dat Dienst Toeslagen impliciet accepteert dat tot 22% van de toeslagenontvangers noch tevreden, noch ontevreden is;
- dat uit de begroting lijkt te kunnen worden afgeleid dat Dienst Toeslagen impliciet accepteert dat tot 37% van de toeslagenontvangers het eens, noch oneens is met stellingen over het gestand doen door Dienst Toeslagen van zogenaamde burgerbeloften.

Graag zou de commissie de minister vragen:

- *welke twee prestatie-indicatoren van 'Effectief informeren' door de Belastingdienst zijn vervangen door welke nieuwe prestatie-indicator (Tabel 18, p.77)?*
- *of en wanneer een nulmeting wordt gedaan voor de indicator die is toegevoegd om de prestatie van de Belastingdienst ten aanzien van startende ondernemers te meten op het tussendoel 'Gemak' (p.79)?*
- *of hij bereid is om in de Rijksbegrotingsvoorschriften in aanvulling op de Groeiparagraaf een 'krimparagraaf' op te nemen waarin neerwaartse bijstellingen van ambitie worden vermeld? Zo nee, waarom niet?*
- *waarom hij ervoor kiest om de streefwaarde bij de prestatie-indicator 'Betalingsachterstand' van de Belastingdienst bij te stellen, in plaats van in te zetten op oplossingsrichtingen met als doel de streefwaarde in de toekomst wel weer te halen?*
- *of het klopt dat Dienst Toeslagen accepteert dat tot 22% van de toeslagenontvangers noch tevreden, noch ontevreden is (Tabel 51, p.126) en dat tot 37% van de toeslagenontvangers het eens, noch oneens is met stellingen over het gestand doen door Dienst Toeslagen van zogenaamde burgerbeloften (Tabel 51, p.126)?*

4. Strategische Evaluatie Agenda

De rapporteurs constateren:

- in algemene zin dat de SEA van Financiën inzicht moet bieden over doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid van het eigen ministerie en daarmee een voorbeeld moet zijn voor andere ministeries, en dat er ten aanzien van deze inzichtelijkheid en daarmee voorbeeldfunctie nog ruimte is voor verbetering;
- dat de begroting niet voor de afzonderlijke jaren het budgettaire belang aangeeft van het evaluatieonderzoek dat in die jaren wordt afgerond;
- dat uit de begroting niet kan worden opgemaakt in hoeverre en wanneer is voorzien in een eventuele herziening van de methodologische onderbouwing bij de Evaluatie discontovoet;

datum 12 november 2024

betreft Vragen naar aanleiding van het verslag van de rapporteur begroting Financiën en Nationale Schuld 2025

- dat uit de begroting niet kan worden opgemaakt in hoeverre de evaluatie discontovoet direct of indirect invloed heeft op de discontovoet waarmee het houdbaarheidssaldo wordt bepaald en een eventuele actualisatie van het rapport en aanbevelingen van de 17e 'Studiegroep Begrotingsruimte';
- met de Algemene Rekenkamer dat in evaluaties soms fiscale regelingen worden samengevoegd en niet altijd voor elke fiscale regeling afzonderlijk het toetsingskader fiscale regelingen wordt doorlopen;
- met de Algemene Rekenkamer dat de resultaten van eerder uitgevoerde evaluaties van fiscale regelingen nog veelal niet hebben geleid tot daadwerkelijke afschaffing of versoering van de fiscale regeling;
- dat het huidige toetsingskader voor fiscale regelingen nog verder verbeterd kan worden door eventueel geconstateerde negatieve neveneffecten expliciet in de politieke besluitvorming over de regeling te betrekken;
- dat er verschillende evaluaties in de SEA zijn opgenomen waarvan startjaar en/of afrondingsjaar nog moeten worden bepaald of anderszins niet duidelijk zijn.

Graag zou de commissie de minister of staatssecretaris vragen:

- *of hij voor de afzonderlijke jaren 2024, 2025, 2026, 2027, 2028 en 2029 het budgettaire belang kan aangeven van het evaluatieonderzoek dat in die jaren wordt afgerond?*
- *wanneer duidelijk is wanneer de tussentijdse herziening van de evaluatie van de discontovoet start en wanneer deze zal zijn afgerond?*
- *in hoeverre en wanneer is voorzien in eventuele herziening van de methodologische onderbouwing bij de evaluatie Discontovoet?*
- *in hoeverre de evaluatie discontovoet direct of indirect invloed heeft op de discontovoet waarmee het houdbaarheidssaldo wordt bepaald en een eventuele actualisatie van het rapport van de 17e Studiegroep Begrotingsruimte?*
- *waarom ervoor is gekozen sommige evaluaties van fiscale regelingen samen te voegen en of hij er cf. een eerdere aanbeveling van de Algemene Rekenkamer op kan toezien dat in lopende en komende evaluaties het toetsingskader voor elke fiscale regeling afzonderlijk wordt gehanteerd?*
- *voortuitlopend op de Voorjaarsnotabesluitvorming voor het totaal aan uitgevoerde evaluaties van fiscale regelingen na te gaan in hoeverre die (alsnog) nopen tot aanpassing of afschaffing van de betrokken fiscale regelingen?*
- *welke mogelijkheden hij ziet om het toetsingskader voor fiscale regelingen nog verder te verbeteren zodat eventueel geconstateerde negatieve neveneffecten van een fiscale regeling expliciet in de politieke besluitvorming over de regeling kunnen worden betrokken?*
- *of hij kan aangeven van alle evaluaties waarvan startjaar niet is aangegeven ("te starten") en/of het afrondingsjaar ("n.t.b."), wanneer deze zullen starten en worden afgerond?*
- *of hij kan aangegeven wanneer de Kamer de opzet van de periodieke rapportage naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het financieel herstel van gedupeerden van de toeslagenaffaire kan verwachten?*

5. Brede welvaart

De rapporteurs constateren dat de factsheet Brede Welvaart geen streefwaarden bevat voor de daarin opgenomen indicatoren voor het ministerie van Financiën.

datum 12 november 2024

betreft Vragen naar aanleiding van het verslag van de rapporteur begroting Financiën en Nationale Schuld 2025

Graag zou de commissie de minister vragen welke streefwaarden het kabinet hanteert voor de indicatoren opgenomen in de factsheet Brede Welvaart voor het ministerie van Financiën?

6. Arbeidsmarktkrapte

De rapporteurs constateren dat de begroting niet ingaat op de uitdaging die arbeidsmarktkrapte en het tekort aan IV-capaciteit vormen voor de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen, waar de begroting dat wel doet voor de Douane (p.18 en p.120). Dit verrast hen, aangezien de Algemene Rekenkamer personeelstekort noemt als beperkende factor voor het oplossen van onvolkomenheden waaronder op IT-gebied, aangezien de Belastingdienst moeite heeft om mensen met kennis van haar oude systemen te vinden, en aangezien het Jaarplan van de Dienst Toeslagen 2025 het tekort aan gekwalificeerd personeel als een van de drie belangrijkste risico's noemt voor het realiseren van haar doelstellingen.

Graag zou de commissie de minister vragen te reflecteren op de uitdaging die arbeidsmarktkrapte en het tekort aan IV-capaciteit vormen voor de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen?

7. Moties duidelijk toegelicht

De rapporteurs constateren dat bijlage 4 'Moties en toezeggingen' – conform toezegging van de minister - een duidelijke toelichting geeft over de uitgevoerde aangenomen moties.

De commissie dankt de minister voor de duidelijk toelichting over de uitgevoerde aangenomen moties in bijlage 4 Moties en toezeggingen.

8. Risicoparagraaf

De rapporteurs constateren:

- dat de begroting conform rijksbegrotingsvoorschriften wel gestructureerd inzicht geeft in de financiële risico's van garantieregelingen, maar niet in de risico's voor de verwezenlijking van het voorgenomen beleid waaronder de belastinginkomsten.
- dat de rijksbegrotingsvoorschriften dat laatste ook niet voorschrijven voor beleidsartikelen, en dat, blijkens zijn [brief](#) 'Agenda voor toekomstbestendig begroten en verantwoorden' d.d. 8 oktober 2024, de minister dit aan de vakministers wil over laten.

Graag zou de commissie de minister vragen

- *of en in hoeverre de minister bereid is de Rijksbegrotingsvoorschriften aan te vullen met een risicoparagraaf per beleidsartikel voor beleidsmatige risico's met bijvoorbeeld risicomatrices? En zo niet, waarom niet?*
- *of de minister als vakminister bereid is, om voor zijn eigen begroting Financiën en Nationale Schuld van 2026 een risicoparagraaf per beleidsartikel voor beleidsmatige risico's op te nemen? En zo niet, waarom niet?*